

Światowy Dzień Bez Tytoniu – 31 maja 2022

Światowy Dzień Bez Tytoniu 31 maja 2022 pod hasłem „Tytoń – zagrożenie dla naszego środowiska”

Każdego roku 31 maja obchodzimy Światowy Dzień bez Tytoniu. Święto to stanowi okazję do zwrócenia uwagi całego świata na powszechność palenia papierosów oraz jego negatywne skutki zdrowotne. Dzień ten został ustanowiony przez WHO w 1987 roku ze względu na rosnącą liczbę osób uzależnionych i pacjentów ze schorzeniami wywołanymi przez palenie papierosów – głównie nowotworami płuc, przełyku, krtani, gardła czy trzustki. Święto stanowi okazję do zwrócenia uwagi całego świata na powszechność nałogu palenia papierosów, jego negatywne skutki zdrowotne i środowiskowe.

Światowy Dzień Bez Tytoniu 2022 (World No Tobacco Day) w bieżącym roku skupia uwagę na zagrożeniach dla środowiska jakie wytwarza tytoń. Globalna kampania ma na celu podniesienie świadomości społecznej w zakresie wpływu na środowisko całego cyklu tytoniowego, od jego uprawy, produkcji i dystrybucji po generowane przez niego toksyczne odpady.

Używanie tytoniu niszczy środowisko na każdym etapie.

Od początku do końca cykl życia tytoniu jest procesem zanieczyszczającym i niszczącym środowisko. Przychodzi nam najczęściej na myśl zanieczyszczenie powietrza spowodowane paleniem, ale szkody występują w całym łańcuchu i są znacznie bardziej złożone :

- Na całym świecie każdego roku około 3,5 miliona hektarów ziemi jest niszczone pod uprawę tytoniu. Uprawa tytoniu przyczynia się również do wylesiania 200 000 hektarów rocznie i degradacji gleby.
- Produkcja tytoniu wyczerpuje zasoby planety tj. woda, paliwa kopalne i metale.
- Globalizacja łańcucha dostaw i sprzedaży wyrobów tytoniowych oznacza, że przemysł tytoniowy w dużym stopniu opiera się na energochłonnych środkach transportu.

- Każdego roku na całym świecie 4,5 biliona niedopałków papierosów jest wyrzucanych, generując 1,69 miliarda funtów toksycznych odpadów i uwalniając tysiące chemikaliów do powietrza, wody i gleby.

Wpływ palenia tytoniu na środowisko wywiera niepotrzebną presję na i tak już ograniczone zasoby i delikatne ekosystemy naszej planety. Jest to szczególnie niebezpieczne dla krajów rozwijających się, ponieważ tam odbywa się większość produkcji tytoniu”, powiedział dr Ruediger Krech, dyrektor ds. promocji zdrowia WHO, *„Każdy papieros, który palisz, dosłownie spala zasoby tam, gdzie już ich brakuje, spalamy zasoby, od których zależy nasza egzystencja”*.

Obciążenie środowiskowe spada na kraje, które najmniej sobie z tym radzą, zyski osiągają międzynarodowe koncerny tytoniowe z siedzibą w krajach o wyższych dochodach. Ponieważ około 90% całej produkcji tytoniu koncentruje się w krajach rozwijających się, tytoń ma niezwykle nierówny wpływ na różne grupy społeczno - ekonomiczne.

W krajach o niskich i średnich dochodach wielu rolników i urzędników rządowych postrzega tytoń jako uprawę dochodową, która może generować wzrost gospodarczy, jednak krótkoterminowe korzyści pieniężne z uprawy są niwelowane przez długoterminowe konsekwencje zwiększonego braku bezpieczeństwa żywnościowego oraz utrzymujące się długi rolników, choroby i ubóstwo wśród robotników rolnych oraz rozległe szkody środowiskowe w krajach o niskich i średnich dochodach.

Celem Światowego Dnia bez Tytoniu jest także uwrażliwienie ludzi na manipulacje przemysłu tytoniowego w tym praktyki „greenwashingu” np. wprowadzanie na rynek nowych produktów jako przyjaznych dla środowiska, aby odwrócić uwagę opinii publicznej od własnych działań niszczących środowisko.

Ograniczenie spożycia tytoniu należy uznać za kluczową dźwignię osiągnięcia wszystkich celów zrównoważonego rozwoju, a nie tylko tych bezpośrednio związanych ze zdrowiem.

Chroń środowisko - Światowy Dzień Bez Tytoniu 2022 da Ci jeszcze jeden powód do rezygnacji z palenia!

Opracowano na podstawie :

<https://www.who.int/campaigns/world-no-tobacco-day/2022>

Materiały

Więcej informacji na temat Światowego Dnia bez Tytoniu 2022 można znaleźć na stronie WHO (World Health Organization)

Światowy Dzień Bez Tytoniu 2022

Wezwania do działania

Materiały kampanii

Ogółu społeczeństwa

1. Daj użytkownikom tytoniu dodatkowy powód do rzucenia palenia. Rzucenie tytoniu przynosi korzyści Twojemu zdrowiu i środowisku.
2. Wspieraj działania polityczne związane z zakazem stosowania tworzyw sztucznych jednorazowego użytku, w tym niedopałków papierosów, torebek na tytoń bezdymny i odpadów elektronicznych
3. Podnieś świadomość na temat taktyk greenwashingu przemysłu tytoniowego
4. Wspieraj rządy w zakresie dodatkowych opłat/podatków nakładanych na przemysł w celu ochrony środowiska

Młodzież i przyszłe pokolenia

1. Opowiadaj się za szkołami w 100% wolnymi od tytoniu, aby chronić dzieci i młodzież przed narażeniem na bezpośrednie, bierne i trzecie palenie
2. Rozpocznij lub dołącz do ruchu na rzecz ochrony środowiska. Podnosić świadomość na temat wpływu tytoniu na środowisko i uwrażliwiać społeczeństwo, w szczególności młodzież
3. Wspieraj redukcję chemikaliów, w tym śladu węglowego, aby chronić młodsze pokolenie przed szkodliwymi skutkami środowiskowych odpadów tytoniowych
4. Zmniejsz liczbę sklepów detalicznych wyrobów tytoniowych

Ministerstwa i decydenci

1. Nałożyć na przemysł tytoniowy zasadę polityki EPR, aby pociągnąć go do odpowiedzialności za koszty sprzątnięcia TPW
2. Nałożyć podatek środowiskowy na producentów, dystrybutorów i konsumentów tytoniu w całym łańcuchu dostaw za emisje dwutlenku węgla, zanieczyszczenie powietrza i inne koszty środowiskowe.
3. Wdrożenie kontroli tytoniu (środki MPOWER), aby zminimalizować wpływ tytoniu na środowisko
4. Wspieraj hodowców tytoniu w przejściu na alternatywne, zrównoważone źródła utrzymania, zgodnie z art. 17 i 18 FCTC WHO
5. Doradzać rządowi, jak wykorzystać COP Międzynarodowego Klimatu w Kairze w listopadzie 2022 r., aby współpracować i rozwijać program kontroli tytoniu zgodnie ze Światowym Dniem Bez Tytoniu

Organizacje pozarządowe i społeczeństwo obywatelskie

1. Podnoszenie świadomości na temat wpływu tytoniu na środowisko w całym cyklu życia, poczynając od uprawy, produkcji, dystrybucji, użytkowania i odpadów
2. Zaprezentuj problem odpadów tytoniowych w miejscach publicznych i społecznościach
3. Podnoszenie świadomości na temat korzyści płynących z przejścia na inne uprawy oraz tego, w jaki sposób jest to powiązane z szerszą powiązaną kontrolą tytoniu
4. Popieraj krajowe zakazy dotyczące tworzyw sztucznych jednorazowego użytku
5. Ujawniać taktyki i wysiłki przemysłu tytoniowego, aby „zazielenić” jego reputację i produkty, reklamując się jako przyjazne dla środowiska

Hodowcy tytoniu

1. Przejdź na zrównoważone i przyjazne dla środowiska uprawy zapewniające większy zwrot z inwestycji pod względem zdrowia i bogactwa

Organizacje akademickie i organizacje międzyrządowe, w tym agencje ONZ i banki rozwoju

1. Zbierz dane na temat zużycia wody, wylesiania, śmiertelnych i degradujących środowisko chemikaliów w wyrobach tytoniowych oraz szkód środowiskowych tych składników na glebie, wodzie pitnej, zdrowiu ludzi i zwierząt
2. Oszacuj łączny wpływ odpadów wyrobów tytoniowych, a także łączny wpływ na środowisko jednego wyrobu tytoniowego
3. Podnoszenie świadomości na temat projektów w krajach uprawiających tytoń, na przykład w Kenii, gdzie setki rolników z powodzeniem przestawiło się na uprawy alternatywne, a także projekty dotyczące wylesiania i zmiany klimatu w Afryce Wschodniej
4. Podnoszenie świadomości na temat powiązań między wpływem tytoniu na środowisko a skutkami zdrowotnymi, łącząc je z niekorzystnymi skutkami rozwoju
5. Przypomnij zainteresowanym stronom, że przyspieszone wdrożenie Ramowej konwencji WHO o ograniczeniu użycia tytoniu (FCTC) jest celem SDG 3A